
Přírodovědec z UK pomohl založit pět motýlích rezervací

Přírodovědec z UK pomohl založit pět motýlích rezervací

Až si budete plánovat první jarní výlet, zaměřte se na oblast kolem Příbrami. V okolí města se RNDr. Ondřej Sedláček, Ph.D., z katedry ekologie Přírodovědecké fakulty UK zasloužil o vybudování pěti motýlích rezervací. V průběhu jara a léta tam trpělivý pozorovatel může napočítat až šedesát druhů denních motýlů včetně vzácného modráska hořcového. Doktor Sedláček si při svém častém putování v okolí města s hornickou minulostí všiml, že některá místa v krajině se tu zachovala v takové podobě, v jaké tu existují už po desítky let. Po řadě pozorování společně se svými studenty dospěl k závěru, že zde žije neobvykle velké množství motýlů i rostlin a že je třeba tyto lokality uchránit před nevhodnými zásahy, které by měly na tak vzácnou druhovou bohatost fatální dopad.

Spojil se proto s majiteli pozemků, aby jim vysvětlil, jak o tyto oblasti pečovat, a pomohl jim s žádostmi na úřadech, díky kterým jsou nyní lokality vyhlášeny významnými krajinnými prvky.

Při péči o motýlí rezervace je především důležité dobře načasovat kosení luk. „Když máte louku plnou housenek a motýlů a celou ji posečete, jak se v červnu děje všude po České republice, hmyz nemá kam utéct. Zahubíte ho tím,“ upozornil doktor Sedláček. „Snaha je proto sekat v pozdějším nebo dřívějším termínu, třeba už koncem května a posekat jen část louky, v dalším roce nebo později v sezoně pak posekáte další část,“ vysvětlil.

Ondřej Sedláček říká, že mu jde především o to, aby lidem ukazoval, co se dnes plíživě z krajiny vytrácí a co přitom bylo dříve její běžnou součástí. „Můj projekt není o tom, chránit něco extrémně vzácného. Jde mi především o to, ochránit ‚obyčejnou‘ krajinu, která dnes rychle mizí, a vlastně už tak obyčejná není,“ povzdychl si nad tím, že dnes jsou všude jen kukuřičná a řepková pole, intenzivní louky a hospodářské lesy, a když chce člověk vidět skutečnou přírodu, musí vyjet až někam daleko do národních parků.

Mezi to nejvzácnější, co se mu daří chránit v příbramské rezervaci pojmenované Černé bláto, patří bylina hořec hořepník, kterou ke svému rozmnožování potřebuje motýl modrásek hořcový. „Modrásek klade vajíčka na poupata hořce, kde se pak vyvine housenka, která po čase spadne na zem. Tam ji najdou mravenci, a protože si myslí, že to je mravenčí larva, odnesou si ji do mraveniště, kde housenka pojídá larvy mravenců. Když louku posečete v době, kdy jsou na hořcích housenky, celá generace modrásků zahyne,“ vysvětlil doktor Sedláček.

I z toho důvodu dnes modrásci patří mezi kriticky ohrožené druhy a v republice na ně člověk narazí jen asi na deseti místech. Oblast Černé bláto u Příbrami je jedním z nich a jediným ve Středočeském kraji.

V péči o českou krajinu však Ondřej Sedláček vidí i další nedostatky. Za největší označuje to, jak špatně se hospodaří s rybníky na našem území, kde kvůli přehnojování a neúnosně vysokým rybím obsádkám ubývají počty obojživelníků, vodních bezobratlých i ptáků. „Dřív jste našli čolka v každé větší louži nebo v návesním rybníčku. Dnes najdete louži s čolkem nebo kuňkou třeba jednu na celý okres. Všude jsou kapři, pro vodní a mokřadní biodiverzitu představují zkázu. To je dnes, zdá se mi, trochu opomíjený a přitom skutečně velký problém,“ zdůraznil.

RNDr. Ondřej Sedláček, Ph.D., se zajímá především o ornitologii se specializací na africké ptactvo. Kvůli výzkumu jezdí pravidelně už deset let do afrického Kamerunu. Zatímco do Afriky létá obvykle v zimních měsících, v druhé polovině

roku se věnuje ochraně přírody a krajiny v České republice. Je spoluautorem plánu péče vznikající chráněné krajinné oblasti Brdy. Zasloužil se o vybudování pěti motýlích rezervací v okolí Příbrami (Motýlí step Píchce a Ferdinandka, Luční lada pod Květnou, Mateřídoušková step Brod a lokalita Černé bláto).